Ўзбекистон Республикасида хотин-қизларни қўллаб – қувватлаш бўйича давлат сиёсатининг асосий йўналишлари, оилаларни мустахкамлаш ва ижтимоий мухитни соғломлаштириш бўйича манзилли ишларни ташкил этиш тартиб-таомиллари тўғрисида

Вазирлик ва идораларнинг хотин-қизлар ва оилани қўллаб-қувватлаш соҳаси бўйича вазифалари белгиланган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар

Хотин-қизларни қўллаб–қувватлаш бўйича давлат сиёсатининг асосий йўналишлари, оилаларни мустахкамлаш ва ижтимоий мухитни соғломлаштириш бўйича манзилли ишларни ташкил этиш белгилаб берилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар

БИРИНЧИ

2023 йил 11 сентябрь куни “ЎЗБЕКИСТОН – 2030” стратегияси тўғрисидаги 158-сон Фармони ва 300-сон қарори

ИККИНЧИ

2022 йил 7 мартдаги “Оила ва хотин-қизлар билан ишлаш, маҳалла ва нуронийларни қўллаб-қувватлаш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-87-сон Фармони

УЧИНЧИ

.“Аёллар, бизнес ва қонун индекси”нинг 2023 йилги ҳисоботидан келиб чиқиб амалга ошириладиган ишлар

ТЎРТИНЧИ

2019 йил 2-сентябрда қабул қилинган “Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисида”ги ЎРҚ-562-сон Қонуни

БЕШИНЧИ

2019 йил 2-сентябрда қабул қилинган “Хотин-қизларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисида”ги ЎРҚ-561-сон Қонуни

“ЎЗБЕКИСТОН – 2030” стратегияси тўғрисидаги 158-сон Фармони

1. Барча вазирлик ва идораларда гендер тенгликни таъминлаш сиёсатини давом эттириш, хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш орқали бошқарув лавозимларидаги хотин-қизлар улушини **30 фоизга ошириш**

2. Олий маълумотли хотин-қизлар улушини **50 фоизга етказиш.**

3. Жамиятда хотин-қизларга **тазйиқ ва зўравонликка нисбатан муросасизлик муҳитини яратиш**, хотин-қизларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш.

4. **“Аёллар дафтари” билан манзилли ишлашнинг шаффоф механизмини яратиш**, мазкур ишлар бўйича жамоатчилик назоратини ўрнатиш.

2023 йил 11 сентябрь куни “ЎЗБЕКИСТОН – 2030” стратегияси тўғрисидаги 300-сон қарори бўйича

1. **Соғлиқни сақлаш, Адлия, Мактабгача ва мактаб таълими вазирликлари ва Оила ва хотин-қизлар қўмитаси** билан биргаликда ФХДЁ органларида “Ёш келин куёвлар мактаби” фаолиятини олиб бориш ва уларни махсус курслардан тўлиқ ўтиши таъминлаш

2. Мактабларда, маҳалла ва оилаларда ўсмир йигитлар ва уларнинг оталари, шунингдек, вояга етмаган қизлар ва уларнинг оналари билан қариндошлар орасидаги ҳамда **эрта никоҳ ва ҳомиладорликнинг салбий оқибатлари** бўйича алоҳида давра суҳбатларини ташкил этиш

3. **Туғишлар орасидаги мақбул оралиққа риоя қилишнинг афзалликлари ва замонавий чоралари** тўғрисида оилаларда ёш келинчак ва унинг оила аъзолари билан биргаликда индивидуал суҳбатлар ўтказиш

4. **Соғлиқни сақлаш вазирлиги** давлат томонидан эҳтиёжманд 2,7 минг нафар хотин-қизларга махсус жарроҳлик амалиётини ўтказиши

.“Аёллар, бизнес ва қонун индекси”нинг 2023 йилги ҳисоботидан келиб чиқиб амалга ошириладиган ишлар

1) **Эркин ҳаракат** индикаторига – Оила ва хотин-қизлар қўмитаси, Ички ишлар вазирлиги,

2) **Ишга жойлашиш** индикаторига – Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги,

3) **Меҳнатга ҳақ тўлаш** индикаторига – Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги,

4) **Оила** индикаторига – Оила ва хотин-қизлар қўмитаси;

5) **Ота-оналик қилиш** индикаторига – Касаба уюшмалари федерацияси ва Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги,

6) **Бизнес индикаторига** – Маҳаллабай ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш агентлиги;

7) **Мулкка эгалик** индикаторига – Адлия вазирлиги,

8) **Пенсия индикаторига** – Молия вазирлиги ҳузуридаги Буджетдан ташқари пенсия жамғармаси масъул этиб белгиланган.

2019 йил 2-сентябрда қабул қилинган ЎРҚ-562-сон Қонунини йўналишида

Барча вазирлик ва идоралар:

✓ хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш соҳасидаги давлат дастурларини, миллий ҳаракатлар режаларини ва стратегияларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишда иштирок этади;

✓ жинс бўйича бевосита ва билвосита камситишга олиб келиши мумкин бўлган ҳоллар тўғрисидаги статистик маълумотларни ва ахборотни мунтазам равишда йиғишни ҳамда таҳлил қилишни таъминлайди;

✓ жисмоний ва юридик шахсларнинг хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларнинг бузилишига доир мурожаатларини кўриб чиқади ҳамда уларни тиклаш бўйича чоралар кўради;

✓ хотин-қизлар ва эркакларнинг тенглигини таъминлаш масалалари юзасидан кадрларнинг касбий тайёргарлиги тизимини такомиллаштириш бўйича тегишли чоралар кўради ҳамда бунга кўмаклашади;

✓ хотин-қизлар ва эркаклар касбий ва оилавий мажбуриятларни бирга бажариши учун шарт-шароитлар яратади, шу жумладан ҳам оналарга, ҳам оталарга бола парвариши учун таътил бериш орқали шарт-шароитлар яратади;

ЎРҚ-561-сон Қонунини амалга ошириш йўналишида:

✓ хотин-қизларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги давлат дастурларини, ҳудудий дастурларни ҳамда қонунчилик ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишда иштирок этиш;

✓ хотин-қизларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги давлат дастурларини, ҳудудий дастурларни ҳамда қонунчилик ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишда иштирок этиш;

✓ хотин-қизларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги давлат дастурларини, ҳудудий дастурлар ҳамда қонунчилик ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишда иштирок этиш;

✓ хотин-қизларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги давлат дастурларини, ҳудудий дастурларни ва қонунчилик ҳужжатларини ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишда иштирок этиш;

ГЕНДЕР ИНДЕКС РЕЙТИНГЛАРИДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ЎРНИНИ ЯХШИЛАШ МАСАЛАЛАРИ БЎЙИЧА

“АЁЛЛАР, БИЗНЕС ВА ҚОНУН” индексининг 2021-2023 йй. ҳисоботларида **Ўзбекистон 190 та** давлатлар орасида **70,6 балл** қайд этган ҳолда **ўзгаришсиз** қолиб келмоқда. *Ўзбекистон **“Иш жойи”** ва **“Пенсия”** кўрсаткичи **50 балл**, **“Ойлик тўлов” 25 балл** билан паст натижа кўрсатган.*

“ГЛОБАЛ АЁЛЛАР, ТИНЧЛИК ВА ХАВФСИЗЛИК” индексининг бўйича дунё мамлакатлари орасида **74-ўринни** эгаллаган. *Аёлларнинг бандлиги (48,7%), Аёлларнинг молиявий хизматлардан фойдаланиш қамрови (36%), Дискриминацион нормаларнинг мавжудлиги (32%), Яқин ҳамкор томонидан зўравонлик (7,3%), кабилар бўйича бошқа мамлакатларга нисбатан паст натижа кўрсатган.*

“ГЕНДЕР ТЕНГСИЗЛИК ИНДЕКСИ”да Ўзбекистон Республикаси Гендер тенгсизлик индекси (GII) 2021/2022 йилги кўрсаткичлари бўйича 170 мамлакат ичида умумий **56-ўринни** эгаллаган бўлиб, *мамлакатимизнинг Гендер тенгсизлик индекси (GII) кўрсаткичи 0,227 ни ташкил этган.*

“ГЕНДЕР РИВОЖЛАНИШ” индекси. Ўзбекистон GDI кўрсаткичи **0,944ни** ташкил этган ҳолда **101-ўринни** эгаллаган.

“ГЕНДЕР ИЖТИМОИЙ НОРМАЛАР” индексининг 7-тўлқинида (2017–2022)йилларда Ўзбекистон иштирок этмаган.

“ИНКЛЮЗИВ ИНТЕРНЕТ” Интернетга киришда гендер фарқи кўрсаткич бўйича Ўзбекистон **2022** йилда **(13,3% билан) 72-ўринни**, **Мобил телефондан фойдаланишда гендер фарқи** кўрсаткич бўйича эса**(9,6% билан) 83-ўринни** эгаллаган.

“GLOBAL GENDER GAP” индекси Гендер тафовут индекси бўйича Марказий Осиё мамлакатлари орасида **Ўзбекистон** ва **Туркманистон** келтирилиб ўтилмаган.

“ИЖТИМОИЙ ИНСТИТУТЛАР ВА ГЕНДЕР” индекси. 2019 ва 2023 йилги индекс ҳисоботларида **барча индикаторлар бўйича тўлиқ баҳоланмагани учун** асосий тоифаланган давлатлар қаторига кирмаган ва бошқа кўплаб халқаро гендер индекс кўрсаткичларида **Ўзбекистоннинг** ўрни акс этмаган.

ХОТИН-ҚИЗЛАРНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ВА ҚОНУНИЙ МАНФААТЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШГА ҚАРАТИЛГАН ҚОНУН ҲУЖЖАТЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОНДА РАТИФИКАЦИЯ ҚИЛИНГАН ХАЛҚАРО ҲУЖЖАТЛАР

- ❖ 1951 йилдаги “Бир хил қийматга эга бўлган меҳнат учун эркаклар ва хотин-қизларни тенг рағбатлантириш тўғрисида”ги **Конвенция**
- ❖ 1952 йилдаги “Хотин-қизларнинг сиёсий ҳуқуқлари тўғрисида”ги **Конвенция**
- ❖ 1966 йилдаги “Иқтисодий, ижтимоий ва маданий хуқуқлар тўғрисида”ги **ПАКТ**
- ❖ 1966 йилдаги “Фуқаролик ва сиёсий ҳуқуқлар тўғрисидаги **ПАКТ**
- ❖ 1979 йилдаги “Хотин-қизларни камситишнинг барча шаклларига барҳам бериш тўғрисида”ги (**CEDAW**) Конвенцияси
- ❖ 1995 йилда Пекин Ҳаракатлар **Платформаси**

МИЛЛИЙ ҚОНУНЧИЛИК ҲУЖЖАТЛАРИ

- ✓ “Хотин-қизларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисида” 2019 йил 2 сентябрдаги **561-сон** қонуни
- ✓ “Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисида” 2019 йил 2 сентябрдаги **562-сон** қонуни
- ✓ “Хотин-қизлар ва болалар ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини ишончли ҳимоя қилиш тизими янада такомиллаштирилиши муносабати билан ўзбекистон республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги 2023 йил 11 апрелдаги **829-сон** қонуни
- ✓ “2030 йилга қадар Ўзбекистон Республикасида гендер тенгликка эришиш стратегиясини тасдиқлаш ҳақида” Олий Мажлиси Сенатининг 2021 йил 28 майдаги **СҚ-297-IV-сон** Қарори

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ:

- ❖ “2022-2026 йилларга мўлжалланган янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси тўғрисида” 2022 йил 28 январдаги **ПФ-60**-сонли **Фармони**;
- ❖ “Оила ва хотин-қизлар билан ишлаш, маҳалла ва нуронийларни қўллаб-қувватлаш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2022 йил 1 мартдаги **ПФ-81**-сонли **Фармони**;
- ❖ “Оила ва хотин-қизларни тизимли қўллаб-қувватлашга доир ишларни янада жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2022 йил 7 мартдаги **ПФ-87**-сонли **Фармони**;
- ❖ “Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида” 2022 йил 1 мартдаги **ПҚ-146**-сонли **Қарори**;
- ❖ ““Ўзбекистон–2030” стратегиясини 2023 йилда сифатли ва ўз вақтида амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2023 йил 11 сентябрдаги **ПҚ-300**-сон **Қарори**;
- ❖ “Хотин-қизлар бандлигини ошириш ва саломатлигини мустаҳкамлашга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2022 йил 21 сентябрдаги **ПҚ-376**-сон **Қарори**.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ТОМОНИДАН 14 ТА ҲУЖЖАТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН

ХОТИН-ҚИЗЛАРНИ ТАЗЙИҚ ВА ЗЎРАВОНЛИКДАН ДАВЛАТ ҲИМОЯСИНИ ТАЪМИНЛАНИШИ

АЁЛЛАРНИ РЕАБИЛИТАЦИЯ ҚИЛИШ ВА МОСЛАШТИРИШ РЕСПУБЛИКА МАРКАЗИ ТАШКИЛ ЭТИЛДИ

14 ТА ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ, ВИЛОЯТЛАР ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲУДУДИЙ БЎЛИМЛАРИ

МИЛЛИЙ ГВАРДИЯ ТОМОНИДАН ҚЎРИҚЛАШ ХИЗМАТИ ЖОРИЙ ЭТИЛДИ

14 ТА ҲУДУДИЙ БЎЛИМЛАР ҲУЗУРИДА НАМУНАЛИ ТУМАНЛАРАРО МАРКАЗЛАР ТАШКИЛ ҚИЛИНДИ

МАРКАЗЛАРГА ЗЎРАВОНЛИКДАН ЖАБР КЎРГАН ХОТИН-ҚИЗЛАР ВА УЛАРНИНГ ФАРЗАНДЛАРИ; ЎЗ ЖОНИГА СУИҚАСД ҚИЛГАН ЁКИ ЎЗ ЖОНИГА ҚАСД ҚИЛИШГА МОЙИЛЛИГИ БЎЛГАН ХОТИН-ҚИЗЛАР

МАРКАЗЛАРНИНГ МОЛИЯЛАШТИРИШ МАНБАЛАРИ ЭТИБ: ХОТИН-ҚИЗЛАРНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ДАВЛАТ МАҚСАДЛИ ЖАМҒАРМАСИ МАБЛАҒЛАРИ ЭТИБ БЕЛГИЛАНДИ

63 НАФАР ХОДИМЛАР ШТАТЛАРИ ШАКЛЛАНТИРИЛДИ

ТАЗЙИҚ ВА ЗЎРАВОНЛИКДАН ЖАБР КЎРГАН, ЎЗ ЖОНИГА СУИҚАСД ҚИЛГАН ЁКИ ЎЗ ЖОНИГА ҚАСД ҚИЛИШГА МОЙИЛЛИГИ БЎЛГАНЛАРГА ШОШИЛИНЧ РУҲИЙ, ҲУҚУҚИЙ ЁРДАМ КЎРСАТИШ, МАСЛАҲАТ БЕРИШ 24 СОАТ ХИЗМАТ КЎРСАТУВЧИ «1146-ИШОНЧ ТЕЛЕФОНИ» ИШ БОШЛАДИ

14 ТА ВИЛОЯТ ҲУДУДИЙ МАРКАЗЛАРИГА НАВБАТЧИ ТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИ БЕРИЛДИ

МАРКАЗЛАРНИНГ ВАҚТИНЧАЛИК БОШПАНАЛАРИГА ЖОЙЛАШТИРИЛГАН ХОТИН-ҚИЗЛАР ВА УЛАРНИНГ ФАРЗАНДЛАРИГА 3 МАҲАЛ ИССИҚ ОВҚАТ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ УЧУН АУТСОРСИНГ КОРХОНАЛАРИ ОРҚАЛИ ИШЛАШ ТАРТИБИ ЖОРИЙ ЭТИЛДИ

РЕАБИЛИТАЦИЯ МАРКАЗИГА 2021-2022 ЙИЛЛАР ВА 2023 ЙИЛНИНГ 9 ОЙИДА БЎЛГАН МУРОЖААТЛАР

28 465 мурожаатлар

- 2 277 — Ҳимоя ордерларини олишга кўмаклашилди
- 22 509 — Марказга мурожаатлар
- 3 899 — реабилитация дастурларини ўтади
- 5 956 — 1146 ишонч телефонига мурожаатлар

2023 йил 9 ойлигида жами 12 356 та мурожаат бўлган
2022 йил 9 ойлигида жами 8 240 та мурожаат бўлган

2023 ЙИЛНИНГ 9 ОЙИДА РЕАБИЛИТАЦИЯ МАРКАЗИ ТОМОНИДАН КЎРСАТИЛАЁТГАН ЁРДАМЛАР

- 8 462 Психологик ёрдам
- 693 Бирламчи тиббий ёрдам
- 853 Тиббиёт муассасаларига юборилди
- 4 821 Ҳуқуқий ёрдам
- 1 433 Аёллар дафтарига киргaнлар билан ишланди
- 469 Алимент ундирилди
- 168 Уй жой масаласида кўмаклашилди
- 291 Иш билан таъминланди

ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ФАОЛЛИГИНИ ОШИРИШ, ТАЪЛИМ ИМКОНИЯТЛАРИНИ КЕНГАЙТИРИШГА КЎМАКЛАШИШ

СОҲАЛАРДА ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ УЛУШИ

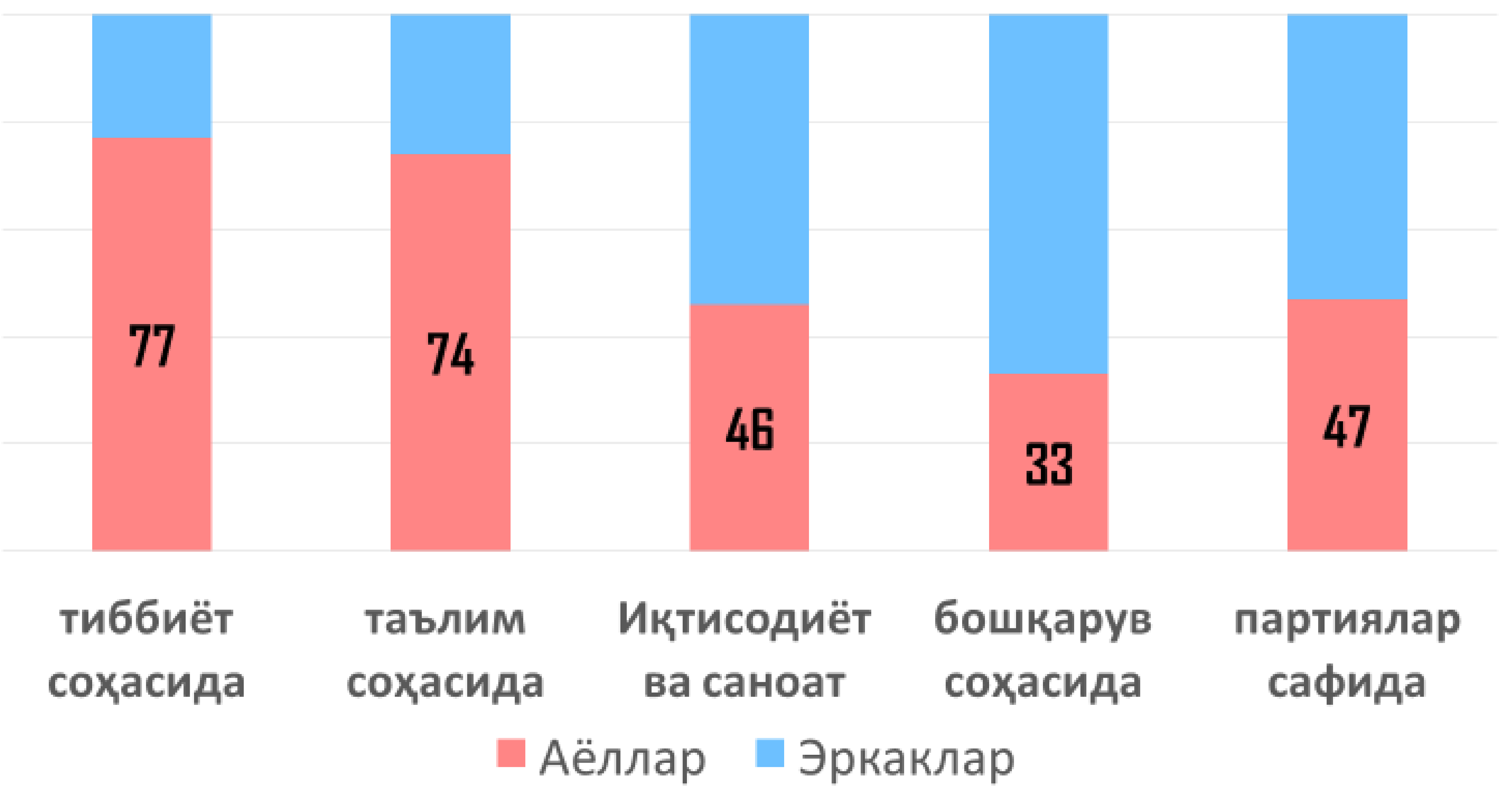

МАКТАБГАЧА ВА МАКТАБ ТАЪЛИМИ ТАШКИЛОТЛАРИДА ЎҚУВЧИ ВА ТАРБИЯЛАНУВЧИЛАР

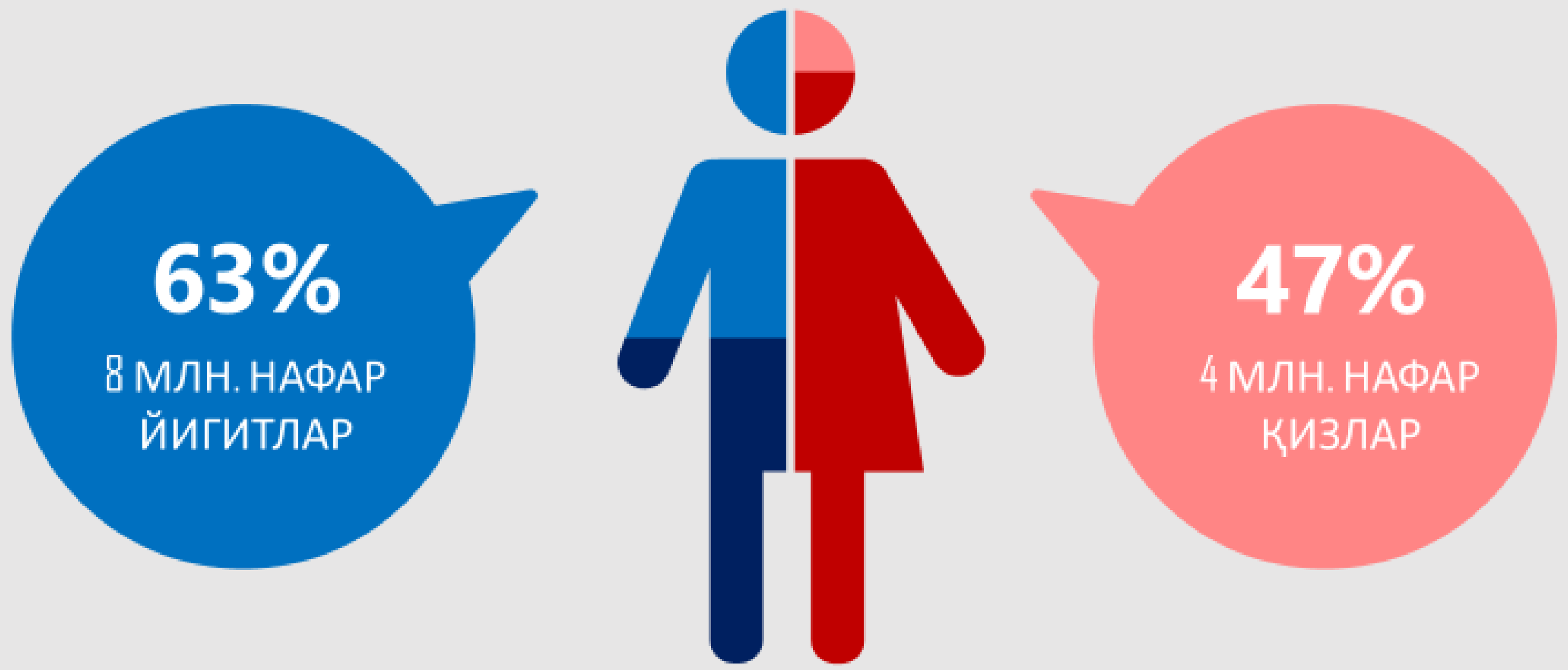

МАКТАБГАЧА ВА МАКТАБ ТАЪЛИМИ ТАШКИЛОТЛАРИДА ЎҚУВЧИ ҚИЗЛАР

САЙЛОВЧИЛАР

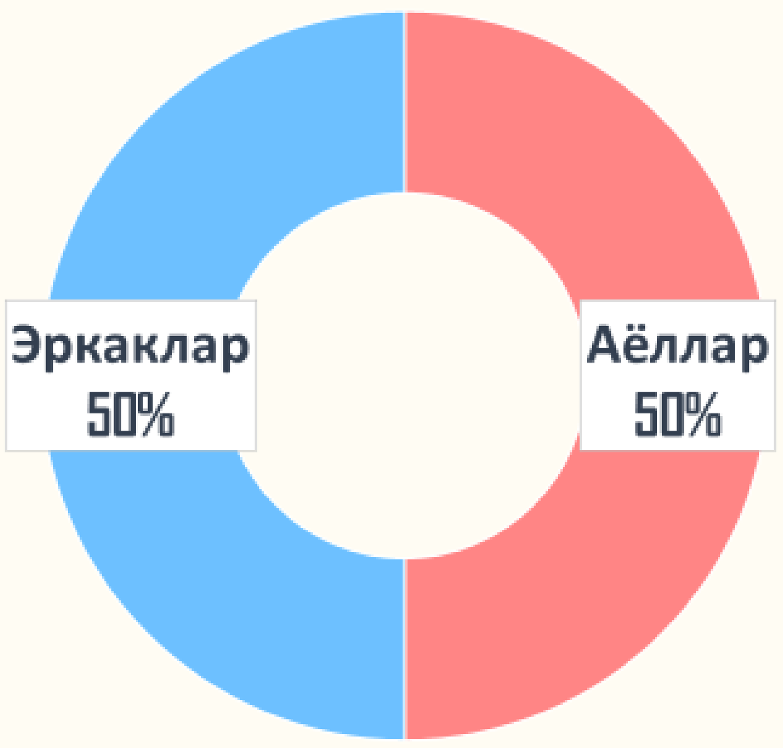

НОМЗОДЛАР

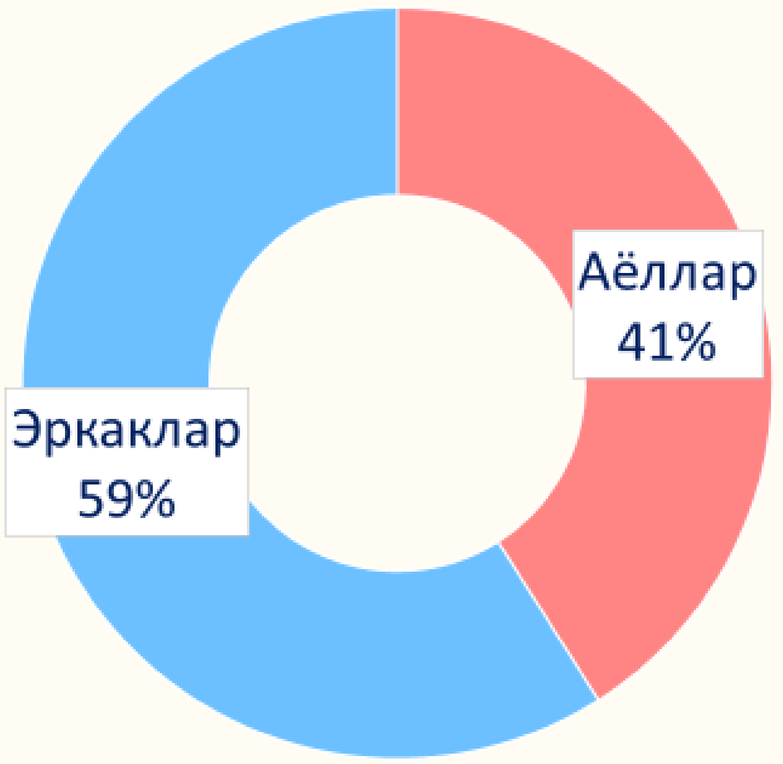

ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИ ДЕПУТАТЛАРИ

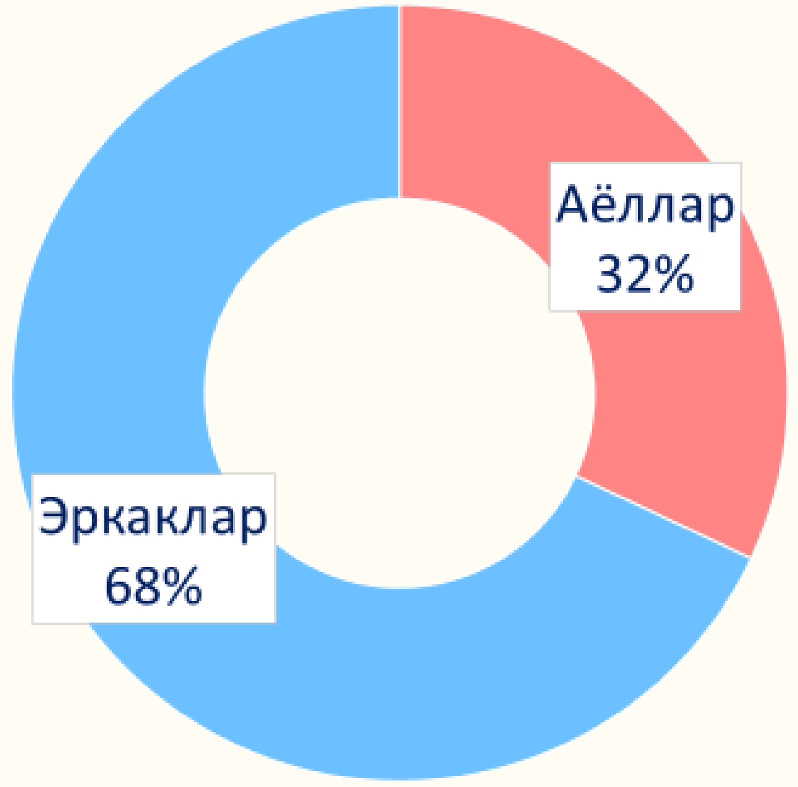

ҚҚР ЖК МАХАЛЛИЙ КЕНГАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ

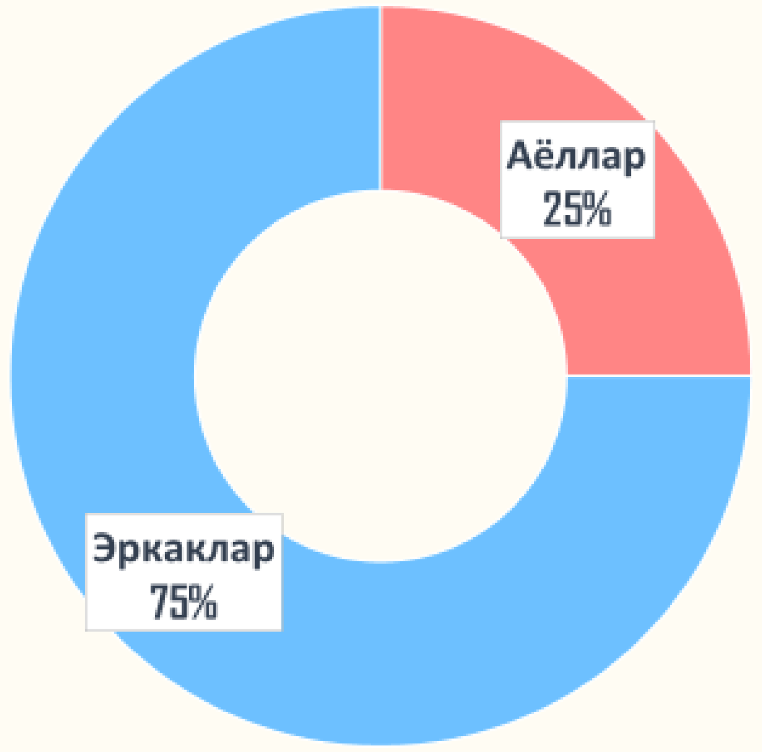
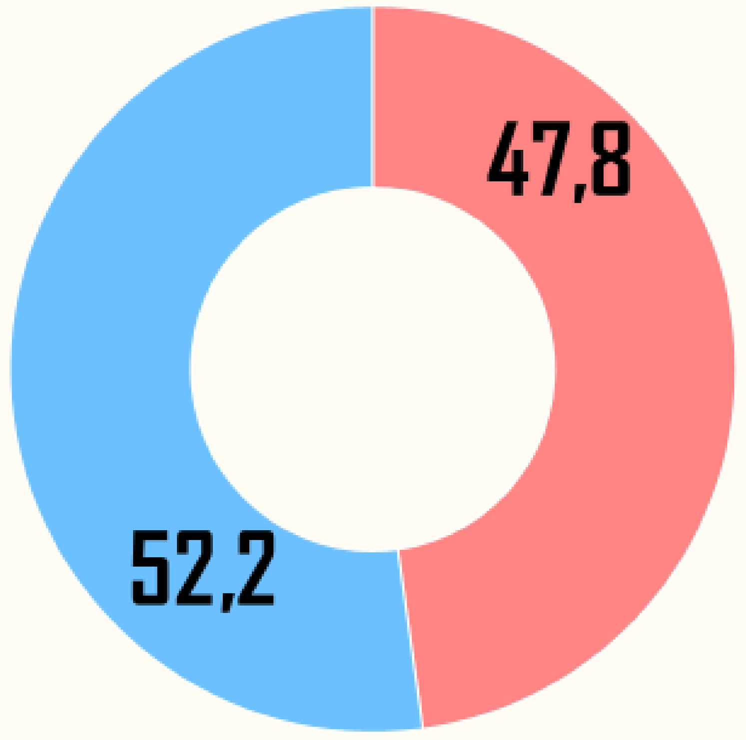
ТАЛАБАЛАР